
Sanok, st. 1, gm. loco, woj. lubelskie

Informator Archeologiczny : badania 32, 249-250

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Rykacze, st. 2, gm. Zambrów, woj. łomżyńskie, AZP 42-78 - patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

Rzędziwojowice, st. 1, gm. Niemodlin, woj. opolskie, AZP 89-34/1 - patrz: środkowa i późna epoka brązu

SANDOMIERZ, st. 1, rejon 10-11, gm. *loco*, woj. tarnobrzskie

- osada wczesnomiejska, kościół Marii Magdaleny i cmentarz przykościelny (XIV-XIX w.)

Ratowniczo-weryfikacyjne badania wykopaliskowe, przeprowadzone w okresie od czerwca do października przez mgr. Waldemara Glińskiego (PKZ Sp. z o.o. Kielce). Finansowane przez Urząd Miejski w Sandomierzu. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 70 m².

Rozpoznano mury prezbiterium i części nawy, pozostałości krypt grobowych i groby na cmentarzu przykościelnym oraz zniszczony przy budowie kościoła ziemny obiekt o charakterze gospodarczym, datowany ceramiką na XIII/XIV w. W świetle przeprowadzonych badań najstarszą fazę kościoła należy datować na połowę (lub nawet 2 połowę) XIV w. a nie, jak dotychczas przyjmowano, na 2 połowę XIII w.

Materiały i dokumentacja z badań znajdują się w Muzeum w Sandomierzu.

Badania nie będą kontynuowane.

Sandomierz, st. 1, ul. Opatowska, gm. *loco*, woj. tarnobrzskie - patrz: okres nowożytny

SANOK, st. 1, gm. *loco*, woj. lubelskie

- zamek

Ratownicze badania wykopaliskowe, prowadzone przez mgr Marię Zielińską (Muzeum Historyczne w Sanoku). Finansowane przez Urząd Miasta w Sanoku. Trzeci sezon badań. Przebadano powierzchnię 50 m².

Konieczność sprawowania ścisłego nadzoru archeologicznego na wzgórzu zamkowym w Sanoku była spowodowana kontynuowaniem kapitalnego remontu renesansowego budynku zamku. Nadzorem został objęty wykopem budowlany teren, przylegający do zachodniej elewacji zamku, o wymiarach 25 x 2 m. Na całym odcinku prześledzono stratygrafię tej partii wzgórza i przebadano dostępne fragmenty obiektów architektonicznych, które w nim wystąpiły.

W nadzorowanym wykopie odsłonięto między innymi dwumetrowej szerokości fragment fundamentu skrzydła północnego zamku, dobudowanego do głównego budynku. W dalszej kolejności odkryto 8 niewielkich murków stanowiących ograniczenia zasypanych wejść do piwnic i zamku. Rozpiętość chronologiczna odkrytych fragmentów architektury zamyka się w okresie od XVI do XIX wieku.

Dokończono eksplorację odcinka, w którym wystąpiły konstrukcje drewniane odkryte w 1997 r. i wstępnie interpretowane jako pozostałości wczesnośredniowiecznego wału obronnego. Ustalono, że rozciągały się one na długości 9 m i składały się z luźnych, niepowiązanych belek, ułożonych ukośnie na przemian, przesypywanych czarną ziemią przemieszaną z kawałkami szaroniebieskiego piaskowca i okruchami cegły „palcówki”. Warstwy te zalegały do głębokości około 4,5 m od poziomu obecnej powierzchni dziedzińca. Na długości 4 m, nad warstwą drewna natrafiono na bruk kamienny, który stanowił podstawę dla muru ceglanoego. Mur ten zbudowany był z cegieł „palcówek” – materiał ceramiczny w jego najbliższym otoczeniu datowany jest na późne średniowiecze, a rozpiętość dat drewna uzyskanych w wyniku analizy dendrochronologicznej wynosi ponad pół wieku (od końca XIII do połowy XIV w.)

Stratygrafia w wykopie budowlany, pomiędzy fundamentem skrzydła północnego a murem ceglany, przedstawiała się następująco: pod warstwami nasypowymi niwelującymi dziedziniec,

wystąpiła warstwa brunatnej ziemi z materiałem XVI-wiecznym (z czasów budowy zamku), pod nią natomiast szaro-brunatna warstwa zawierająca zabytki późnośredniowieczne oraz warstwa cegliny – gotyckiego poziomu dziedzińca. Ta z kolei zalegała na warstwach piaskowca i gliny, pod którym natrafiono dopiero na czarny wczesnośredniowieczny poziom użytkowy. Calec osiągnięto na odcinku 4 m, dokumentując jednocześnie fundament muru zamkowego. W odległości 1,2 m od muru wschodniego zamku, odsłonięto do głębokości 2,5 m, mały fragment muru, który mógł pełnić funkcję obronną.

Wśród wydobytego materiału ruchomego, którego trzon stanowiły fragmenty naczyń, kafli i kości zwierzęce, na uwagę zasługują 2 fragmenty kartuszy herbowych (orła i Sforzów), umieszczone pierwotnie nad wejściem do renesansowego zamku. W roku 1998 zabezpieczono, także odkryte w sezonie ubiegłym mury wieży i odcinek muru obronnego.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Historycznym w Sanoku.

Badania będą kontynuowane.

SKEPE, st. 5, gm. *loco*, woj. wrocławskie

- klasztor oo. bernardynów (XV-XX w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w czerwcu i lipcu, przez Janusza Pietrzaka (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 200 m².

Prace miały charakter ratowniczy i obejmowały wykonanie metodami archeologicznymi 7 wykopów o powierzchni około 55 m² oraz nadzór nad około 210 m.b. wykopu instalacyjnego. Przedsięwzięto je w związku z prowadzonymi na terenie klasztoru pracami ziemnymi związanymi wykonaniem systemu odwodnienia terenu.

W wykopach wyeksplorowano 32 pochówki z cmentarza przykościelnego. Pozyskano niewielką ilość ruchomego materiału zabytkowego, głównie ceramiki naczyniowej.

Stwierdzono, iż ślady osadnictwa w najbliższym sąsiedztwie klasztoru pochodzą z przełomu XIV i XV wieku a więc moment sprzed ufundowania tu w roku 1496 drewnianej kaplicy i mającego miejsce w latach 1498 - 1507 założenia klasztoru. Charakter tak datowanego materiału sugeruje, iż mógł to być np. dwór przekazany bernardynom i służący im w okresie budowy klasztoru.

W badanych rejonach jest prawie brak nawarstwień, które określić by można jako zdeponowane w trakcie istnienia klasztoru. Z XVI-XVIII wiekiem wiązać można prawie wyłącznie pochówki na cmentarzu przykościelnym. Inne nawarstwienia usunięto w trakcie jakichś (kilkakrotnych?) prac niwelacyjno-porządkowych.

Materiały i dokumentacja z badań znajdują się w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Badania nie będą kontynuowane.

Sława, st. 21, gm. *loco*, woj. zielonogórskie, AZP 63-20/94 - patrz: wczesne średniowiecze

SMOLNICA, st. I, Dębno, woj. gorzowskie, AZP 44-6/1

- średniowieczny warsztat garncarski

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr Małgorzatę Pytlak (Muzeum w Gorzowie Wlkp). Finansowane przez PSOZ i Muzeum w Gorzowie Wlkp.

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w sierpniu, były efektem nadzorów archeologicznych, jakie pracownicy Muzeum prowadzili w sezonach 1997 i 1998, na trasach budowy gazociągu na terenie gminy Dębno.

Stanowisko znajduje się na działce prywatnej. Część stanowiska była świeżo naruszona z racji budowy domku jednorodzinnego.